A BIZOTTSÁG VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2013. december 18.)

a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága által Anglia, Skócia és Wales tekintetében kért eltérés engedélyezéséről

(az értesítés a C(2013) 9167. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(2013/781/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvre [1] és különösen annak III. melléklete 2. bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

(1) Amennyiben egy tagállam évente és hektáronként a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. bekezdése második albekezdésének első mondatában és a) pontjában meghatározott mennyiségtől eltérő mennyiségű szerves trágyát kíván felhasználni, a kérdéses mennyiséget objektív kritériumok – például a növénykultúrák hosszú vegetációs időszaka és nagy nitrogénfelvétele – alapján kell meghatározni oly módon, hogy az ne akadályozza az irányelv 1. cikkében meghatározott célok elérését.

(2) A Bizottság a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága által Anglia, Skócia és Wales tekintetében kért eltérés engedélyezéséről szóló, 2009. május 29-én elfogadott 2009/431/EK határozatában [2] bizonyos feltételek mellett, az Angliára (2008. évi 2349. rendelet), Skóciára (2008. évi módosított 298. rendelet) és Walesre (2008. évi 3143. rendelet) vonatkozó, 2012. december 31-i lejáratú cselekvési programok keretében hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó szerves trágya kijuttatását engedélyezte.

(3) A 2009/431/EK határozattal engedélyezett eltérés 2010-ben 433 gazdaságot (425 gazdaságot Angliában, 6 gazdaságot Skóciában és 2 gazdaságot Walesben), 2011-ben 404 gazdaságot (396 gazdaságot Angliában, 7 gazdaságot Skóciában és 1 gazdaságot Walesben), 2012-ben pedig 390 gazdaságot (385 gazdaságot Angliában, 4 gazdaságot Skóciában és 1 gazdaságot Walesben) érintett. A 2009/431/EK határozattal engedélyezett eltérés Nagy-Britanniában 2009–2012 között megközelítőleg 110 000 számosállategységet (az összes számosállategység 0,9 %-át), 45 000 hektárnyi legelőt (az összes legelő 0,4 %-át) és 5 000 hektárnyi szántóföldet (az összes szántóföld 0,1 %-át) érintett.

(4) 2012. december 20-án az Egyesült Királyság kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. bekezdésének harmadik albekezdésében biztosított eltérés megújítása érdekében a 2009/431/EK határozatban foglalt feltételek mellett.

(5) Az Egyesült Királyság a 91/676/EGK irányelv 5. cikkének megfelelően, az alábbi rendeletek útján cselekvési programokat hozott létre a 2013–2016 közötti időszak tekintetében: Angliában a nitrátszennyezés megelőzéséről szóló, 2008. évi SI 2008/2349 rendelet és az azt módosító SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 és SI 2013/2619 rendelet; Skóciában a nitrátérzékeny övezetekre vonatkozó cselekvési programról szóló, 2008. évi Scottish SI 2008/298 rendelet és az azt módosító Scottish SI 2013/123 rendelet; Walesben pedig a nitrátszennyezés megelőzéséről szóló, 2013. évi SI 2013/2506 (W. 245) rendelet.

(6) A cselekvési programok hatálya alá tartozó kijelölt veszélyeztetett területek az SI 2013/2619 rendeletnek megfelelően Anglia teljes területének 58 %-át, a Scottish SI 2002 No. 276 és a Scottish SI 2002 No. 546 rendeletnek megfelelően Skócia teljes területének 14 %-át, illetőleg az SI 2013/2506 (W. 245) rendeletnek megfelelően Wales teljes területének 2,3 %-át teszik ki.

(7) A benyújtott vízminőségi adatok tanúsága szerint Angliában a felszín alatti vizek átlagos nitrátkoncentrációja a felszín alatti víztestek 85 %-ában 50 mg/l alatti, 60 %-ában 25 mg/l alatti. Walesben az átlagos nitrátkoncentráció a felszín alatti víztestek 95 %-ában 50 mg/l alatti, 87 %-ában 25 mg/l alatti. Skóciában az átlagos nitrátkoncentráció a felszín alatti víztestek több mint 87 %-ában 50 mg/l alatti, 62 %-ában 25 mg/l alatti. A felszíni vizeket illetően Angliában a megfigyelési pontok 59 %-ában 25 mg/l alatti, 8 %-ában 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációkat mértek. Skóciában és Walesben a megfigyelési pontok több mint 95 %-ában 25 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációkat mértek. Skóciában egy megfigyelési ponton sem mértek 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, Walesben pedig a megfigyelési pontok 1 %-ában mértek 50 mg/l feletti koncentrációt.

[1] HL L 375., 1991.12.31., 1. o.
[2] HL L 141., 2009.6.6., 48. o.

(8) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága kérelmének vizsgálata alapján, valamint a 2009/431/EK határozatban engedélyezett eltérés kapcsán szerzett tapasztalatok fényében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága által javasolt mennyiség, azaz a hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó szerves trágya talajba juttatása az előírt szigorú feltételek betartása esetén nem fogja hátrányosan érintetni a 91/676/EGK irányelv célkitűzéseinek teljesülését.

(9) Az Egyesült Királyság által bemutatott igazoló dokumentumok szerint a javasolt évi 250 kg/ha, legelő állatállománytól eredő szerves trágyából származó nitrogénmennyiség legelőgazdaságokban való alkalmazását olyan objektív kritériumok indokolják, mint a nagy nettó csapadékmennyiség, a növénykultúrák hosszú vegetációs időszaka és a nagy nitrogénfelvétellel párosuló magas fűhozam.

(10) A 2009/431/EK határozat 2012. december 31-én hatályát vesztette. Annak érdekében, hogy az érintett mezőgazdasági termelők továbbra is igénybe vehessék az eltérést, indokolt kiterjeszteni a 2009/431/EK határozat időbeli hatályát.

(11) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 91/676/EGK irányelv 9. cikke értelmében létrehozott nitrátügyi bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság engedélyezi a 2012. december 20-án kelt levélben az Egyesült Királyság által Anglia, Skócia és Wales vonatkozásában kérelmezett eltérést, vagyis a 91/676/EGK irányelv III. melléklete (2) bekezdésének második albekezdése első mondatában és a) pontjában előírt mennyiségnél több szerves trágya kijuttatását az ebben a határozatban meghatározott feltételekkel.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában:

a) „legelőgazdaság”: olyan gazdaság, amelynek trágyázásra alkalmas mezőgazdasági területe legalább 80 %-ban gyepterület;

b) „legelő állatállomány”: szarvasmarhák (a hízóborjak kivételével), juhok, szarvasok, kecskék és lovak;

c) „legelő”: állandó vagy időszakos legelőterület („időszakos”: e célra négy évnél rövidebb ideig alkalmazott);

d) „parcella”: különálló, a növénykultúra, a talajtípus és a trágyázási gyakorlat tekintetében egynemű földterület vagy földterületek csoportja.

3. cikk

Hatály

E határozat a legelőgazdaságokra a 4., 5. és 6. cikkben meghatározott feltételek mellett egyedi alapon alkalmazandó.

4. cikk

Éves alkalmazás és kötelezettségvállalás

(1) Az e határozat szerinti eltéréssel élni kívánó mezőgazdasági termelők évente kérelmet nyújtanak be az illetékes hatóságokhoz.

(2) Az (1) bekezdésben előírt éves kérelem benyújtója a kérelem benyújtásakor írásban kötelezettséget vállal az 5. és a 6. cikkben előírt feltételek teljesítésére.

5. cikk

Szerves és egyéb trágyák alkalmazása

(1) A legelőgazdaság területén a földekre a legelő állatállománytól származó szerves trágyával – beleértve a maguk az állatok révén odakerülő trágyát is – évente kijuttatott nitrogén mennyisége nem haladhatja meg a hektáronkénti 250 kg-ot, figyelemmel a (2)–(7) bekezdés szerinti feltételekre is.

(2) A teljes kijuttatott nitrogénmennyiség nem haladhatja meg az adott növénykultúra várható tápanyagigényét, figyelembe véve a talajból származó utánpótlást is, és nem haladhatja meg a nitrogénnek a gazdaságra alkalmazandó legmagasabb kijuttatási szintjére vonatkozóan a nitrátokkal kapcsolatos cselekvési programban előírt mennyiséget.

(3) Minden gazdaságra vonatkozóan trágyázási tervet kell készíteni, amelyben rögzíteni kell a területen alkalmazott vetésforgót, valamint a szerves és egyéb trágyák tervezett kijuttatását. A tervnek minden naptári év március 1-jére rendelkezésre kell állnia a gazdaságban. A trágyázási tervnek tartalmaznia kell legalább a következőket:

a) a vetésforgó terve, amely meghatározza és vázlatos térképen jelzi a legelők, valamint az egyéb növényi kultúrák parcelláinak területét és helyét;

b) az állatállomány nagysága, az istálló- és a tárolási rendszer leírása, beleértve a szerves trágya tárolására rendelkezésre álló kapacitást;

c) a gazdaságban keletkező szerves trágya nitrogéntartalmának és foszfortartalmának kiszámítása;

d) a gazdaságból elszállított vagy a gazdaságba szállított szerves trágya mennyisége, típusa és jellemzői;

e) a növénykultúrák előre látható nitrogén- és foszforigénye parcellánként;

f) a talaj nitrogén- és foszfortartalmával kapcsolatos talajvizsgálati eredmények;

g) az alkalmazandó trágya jellege;

h) a szerves trágyából származó nitrogén- és foszforfelhasználás kiszámítása az egyes parcellákon;

i) a műtrágyából és egyéb trágyából származó nitrogén- és foszforfelhasználás kiszámítása az egyes parcellákon.

Amennyiben változik a mezőgazdasági gyakorlat, a tervet a változástól számítva hét napon belül felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy az kövesse a tényleges gyakorlatot.

(4) Minden mezőgazdasági termelő trágyázási nyilvántartást vezet, amelyben rögzíti a nitrogén- és foszforkijuttatással kapcsolatos adatokat. Ezt a nyilvántartást minden naptári évre vonatkozóan megküldi az illetékes hatóságnak.

(5) Az eltérés lehetőségével élő valamennyi legelőgazdaság tudomásul veszi, hogy a 4. cikk (1) bekezdésében említett kérelem, a trágyázási terv, valamint a trágyázási nyilvántartás ellenőrzések tárgyát képezheti.

(6) A megfelelő trágyamennyiség alkalmazása érdekében az eltérés lehetőségével élő mezőgazdasági termelőknek rendszeres időközönként elemezniük kell a talaj nitrogén- és foszfortartalmát.

Mintavételt és elemzéseket legalább négyévente, a gazdaság valamennyi, a vetésforgó és a talajminőség szempontjából egynemű területén kell végezni.

A gazdaság területének minden öt hektárja tekintetében legalább egy elemzésre van szükség.

Az eltérés lehetőségével élő gazdaságnak rendelkeznie kell a talaj nitrogén- és foszfortartalmára vonatkozó elemzések eredményeivel.

(7) A legelőt őszi megművelése előtt nem szabad szerves trágyával trágyázni.

6. cikk

Földgazdálkodás

(1) A gazdaság trágyázásra alkalmas földterületének legalább 80 %-át legelőként kell művelni.

(2) Az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdálkodók kötelesek:

a) a homokos talajú időszakos legelőket tavasszal felszántani;

b) bármilyen talajtípusú legelő esetében közvetlenül a felszántást követően magas nitrogénigényű növénykultúrát telepíteni;

c) gondoskodni arról, hogy a vetésforgó ne tartalmazzon hüvelyeseket vagy más, a légköri nitrogént megkötő növényeket.

(3) A (2) bekezdés c) pontja azonban nem vonatkozik a lóherére olyan legelők esetében, amelyek 50 %-nál kevesebb lóherét teremnek, továbbá olyan más hüvelyesekre, amelyek fűvel vannak alávetve.

7. cikk

Megfigyelés

(1) Az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy minden körzet vonatkozásában elkészüljenek és évente frissüljenek a legelőgazdaságok, az állatállomány és az egyedi eltérés hatálya alá tartozó mezőgazdasági területek százalékos arányát, valamint a helyi földhasználatot feltüntető térképek.

(2) A talaj, a felszíni vizek és a felszín alatti vizek megfigyelésével adatokat kell gyűjteni a felszín alatti vizek nitrogén- és foszforkoncentrációjáról, a talajszelvény ásványi nitrogéntartalmáról, valamint a felszín alatti és felszíni vizek nitrátkoncentrációjáról az eltérés lehetőségével élő gazdaságok területén és azon kívül is. A megfigyelést a mezőgazdasági üzemek és a mezőgazdasági mintavételi területek szintjén kell végrehajtani. A megfigyelési pontokat úgy kell megválasztani, hogy azok leképezzék a jellemző talajtípusokat, trágyázási gyakorlatokat és növénykultúrákat.

(3) A leginkább veszélyeztetett víztestek közelében lévő mezőgazdasági mintavételi területeken a vizeket fokozott megfigyelés alatt kell tartani.

(4) Az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságokban a helyi földhasználatra, a vetésforgókra és a mezőgazdasági gyakorlatokra vonatkozó felméréseket kell végezni. Az 5. cikk (6) bekezdésében említett tápanyagelemzésekből, illetve az e cikk (2) bekezdésében említett megfigyelésekből származó adatokat modellalapú számításokhoz lehet használni, amelyek célja, hogy felmérjék a nitrátkimosódás és a foszforveszteség nagyságrendjét az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságokban.

8. cikk

Ellenőrzések

(1) Az illetékes hatóságok gondoskodnak valamennyi eltérésre vonatkozó kérelem hatósági ellenőrzéséről. Ha az ellenőrzés azt tárja fel, hogy az 5. vagy a 6. cikkben előírt feltételek nem teljesülnek, e tényről értesíteni kell a kérelmezőt. Ilyen esetben a kérelem elutasítottnak tekintendő.

(2) Szántóföldi ellenőrzési tervet kell készíteni, amely kockázatelemzésen, az előző évek ellenőrzéseinek eredményein és a 91/676/EGK irányelv végrehajtására szolgáló jogszabályok alkalmazásának véletlenszerű általános ellenőrzéseinek eredményein alapul. A szántóföldi ellenőrzéseknek az e határozat 5. és 6. cikkében meghatározott feltételek szerinti egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságok legalább 5 %-ára ki kell terjedniük. Amennyiben az ellenőrzés a megfelelés hiányát jelzi, arról a gazdálkodót értesíteni kell. Ebben az esetben a következő évi eltérés iránti kérelem elutasítottnak tekintendő.

(3) Az illetékes hatóságok számára biztosítani kell az e határozat alapján engedélyezett eltérésnek való megfelelés ellenőrzéséhez szükséges hatásköröket és eszközöket.

9. cikk

Jelentéstétel

Az illetékes hatóságok minden év júniusáig jelentést nyújtanak be az alábbi tartalommal:

a) minden körzet esetében a gazdaságok, az állatállomány és az egyedi eltérés hatálya alá tartozó mezőgazdasági területek százalékos arányát, továbbá a helyi földhasználatot feltüntető térképek, a 7. cikk (1) bekezdésének megfelelően;

b) a felszín alatti és felszíni vizek megfigyeléséből származó, a nitrátkoncentrációt jelző adatok, beleértve az eltérést alkalmazó és nem alkalmazó területek vízminőségének alakulására, valamint az eltérés vízminőségre gyakorolt hatására vonatkozó információkat, a 7. cikk (2) bekezdésének megfelelően;

c) az eltérést alkalmazó, illetve nem alkalmazó területek felszín alatti vizeinek nitrogén- és foszforkoncentrációjára és a talajszelvény ásványi nitrogéntartalmára vonatkozó talajmegfigyelés eredményei, a 7. cikk (2) bekezdésének megfelelően;

d) a 7. cikk (3) bekezdésében említett fokozott megfigyeléséből származó adatok összegzése és értékelése;

e) a helyi földhasználatra, a vetésforgókra és a mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozó felmérések eredményei, a 7. cikk (4) bekezdésének megfelelően;

f) az egyedi eltérés lehetőségével élő gazdaságokban a nitrátkimosódás és a foszforveszteség nagyságrendjét felmérő modellalapú számítások eredményei, a 7. cikk (4) bekezdésének megfelelően;

g) az eltérési feltételek teljesítésének értékelése a gazdaságok szintjén végzett ellenőrzések alapján, továbbá a feltételeknek meg nem felelő gazdaságokra vonatkozó információk a hatósági és szántóföldi ellenőrzések alapján, a 8. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelően.

10. cikk

Alkalmazás

E határozatot az angliai (SI 2013/2619), skóciai (Scottish SI 2002 No. 276 és Scottish SI 2002 No. 546) és walesi (SI 2013/2506 [W. 245]) érzékeny övezetek kijelölésére vonatkozó rendeletek, valamint a cselekvési program végrehajtásáról szóló angliai (SI 2008/2349 és az azt módosító SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 és SI 2013/2619), skóciai (Scottish SI 2008/298 és az azt módosító Scottish SI 2013/123) és walesi (SI 2013/2506 [W. 245]) rendeletek összefüggésében kell alkalmazni.

Ez a határozat 2016. december 31-én hatályát veszti.

11. cikk

Ennek a határozatnak Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 18-án.

a Bizottság részéről

Janez POTOČNIK

a Bizottság tagja